

TỔNG KẾT VĂN HỌC

I. Mục tiêu bài dạy.

1. Kiến thức:

- Giúp hs hình dung lại hệ thống các văn bản tác phẩm văn học đã học trong chương trình Ngữ văn toàn cấp THCS, hình thành những hiểu biết ban đầu về nền văn học Việt Nam, các bộ phận văn học, các thời kì lớn, những đặc sắc nổi bật về tư tưởng và nghệ thuật.
- Củng cố và hệ thống hoá những tri thức đã học về các thể loại văn học gắn với từng thời kì trong tiến trình vận động của văn học. Biết vận dụng những hiểu biết này để đọc và hiểu đúng các tác phẩm trong chương trình.

2. Kỹ năng.

- Rèn kỹ năng hệ thống hoá, so sánh, khái quát hoá, tóm tắt các nội dung, tìm và chứng minh các luận điểm trong bài ôn tập sgk.

3. Thái độ.

- Giáo dục ý thức tự giác học, ôn tập văn học.

II. Phương tiện thực hiện.

- Thầy: giáo án, sgk, bảng phụ,
- Trò: vở soạn, vở ghi, sgk.

III. Cách thức tiến hành.

- Tổng kết, hệ thống hoá các tác phẩm.
- Nêu vấn đề thảo luận.

IV. Tiến trình bài dạy.

1. Tổ chức.

2. Kiểm tra: kết hợp trong giờ.

3. Bài mới.

Hoạt động của GV và HS	Nội dung cần đạt
- GV hướng dẫn hs thống kê các văn bản đã học trong chương trình theo trục thể loại qua bảng	I. Hệ thống hoá các tác phẩm đã học trong chương trình THCS. 1. Câu 1

hướng dẫn trong sgk. Văn học Việt Nam được hình thành từ những bộ phận văn học nào? - Văn học dân gian - Văn học viết Kể tên một số thể loại văn học dân gian? - Cổ tích, truyền thuyết... VHDG ra đời trong hoàn cảnh nào? Đối tượng sáng tác? VHDG đề cập đến vấn những nội dung nào? - Tổ cáo... - Ca ngợi... Gọi hs đọc mục 2 sgk/ 189-190. Văn học viết xuất hiện từ bao giờ? - Từ thế kỉ X. Văn học viết phản ánh những nội dung gì? - Bám sát đời sống, biến động của xã hội.	A. Nhìn chung về văn học Việt Nam. - Ra đời, tồn tại và phát triển cùng với sự phát triển lịch sử dân tộc Việt Nam. - Phản ánh tâm hồn, tư tưởng tính cách con người Việt Nam. <u>a. Văn học dân gian.</u> - Phong phú về thể loại. - Hoàn cảnh ra đời: trong lao động. - Đối tượng sáng tác: người lao động ở tầng lớp dưới. * Nội dung. - Tổ cáo xã hội cũ. - Ca ngợi nhân nghĩa đạo lí, tình yêu đất nước, bạn bè, gia đình. - Ước mơ cuộc sống tốt đẹp. <u>b. Văn học viết.</u> - Chữ Hán: thế kỉ X - Chữ Nôm: thế kỉ XIII. - Chữ quốc ngữ ra đời từ thế kỉ XVII dần thay thế cho chữ Hán, Nôm * Nội dung: - Bám sát cuộc sống biến động của mọi thời kì, mọi thời đại. - Đấu tranh chống xâm lược, chống phong kiến đế quốc. - Ca ngợi lòng yêu nước và anh hùng - Ca ngợi thiên nhiên, tình bạn, tình yêu. 2. Tiến trình lịch sử xã hội Việt Nam.
---	--

Điều kiện lịch sử giai đoạn này? - Xã hội phong kiến suốt mười thế kỉ vẫn giữ được nền độc lập tự chủ. Nội dung văn học thời kì này? - Văn học yêu nước. Đặc điểm nổi bật của văn học thời kì này? - Văn học yêu nước và cách mạng. - VD: Tắt đèn, Những ngày thơ ấu Nội dung văn học phản ánh thời kì này là gì? - VD: Đồng chí, Bài thơ..., Đoàn thuyền đánh cá.. Có thể khẳng định giá trị của văn học Việt Nam?	* Từ thế kỉ X → XIX (văn học trung đại) - Điều kiện xã hội phong kiến suốt 10 thế kỉ vẫn giữ được nền độc lập tự chủ. - Nội dung: + Văn học yêu nước chống xâm lược + Tổ cáo xã hội phong kiến + Thể hiện khát vọng tự do yêu đương hạnh phúc. * Từ đầu thế kỉ XX đến nay (văn học hiện đại) được chia thành các giai đoạn sau: - Từ thế kỉ XX đến 1945. + Văn học yêu nước và cách mạng ở 30 năm đầu thế kỉ Cảm tác vào nhà ngục Quảng Đông, Đập đá ở Côn lôn, - Sau 1930 xu hướng hiện đại trong xã hội với văn học lãng mạn và văn học hiện thực. * Từ 1945 đến 1975. - Văn học viết về kháng chiến chống Pháp và Mĩ. - Viết về cuộc sống lao động * Sau 1975. - Văn học viết về chiến tranh - Viết về sự nghiệp đổi mới đất nước. 3. Những nét đặc sắc nổi bật của văn học Việt Nam. - Tư tưởng yêu nước. - Tinh thần nhân đạo - Sức sống bền bỉ và tinh thần nhân đạo.
---	---

Nêu những đặc sắc về văn học Việt Nam? Qua bài tổng kết văn học, em rút ra kết luận gì? - HS đọc ghi nhớ sgk.	- Tính thẩm mỹ cao. * Kết luận (ghi nhớ sgk) III. Luyện tập. - Đọc thuộc lòng, diễn cảm những bài thơ hiện đại. - Kể những truyện ngắn đã học
--	---

4. Củng cố:

- GV khái quát bài.
- Nội dung văn học Việt Nam.
- Các thể loại đã học.

5. Hướng dẫn học bài:

- Hoàn thiện bảng hệ thống các tác phẩm đã học.
- Học thuộc những bài thơ.
- Tóm tắt những truyện đã học ở lớp 9.

TỔNG KẾT VĂN HỌC (Tiếp)

I. Mục tiêu bài dạy (như tiết trước)

II. Phương tiện thực hiện.

III. Cách thức tiến hành.

IV. Tiến trình bài dạy.

1. Tổ chức.

2. Kiểm tra: kết hợp trong giờ.

3. Bài mới.

Hoạt động của GV và HS	Nội dung cần đạt
Nêu một số thể loại văn học dân gian? - Truyện truyền thuyết. - Cổ tích. - Truyện cười. - Truyện ngụ ngôn. - Sân khấu chèo, - Ca dao- dân ca Nêu một số thể loại văn học Trung đại - Thơ. Cổ phong, thể Đường luật - Thất ngôn bát cú - Thất ngôn tứ tuyệt Truyện kì - Kí - Tùy bút	<u>B. Sơ lược về một số thể loại văn học.</u> I. Một số thể loại văn học dân gian. - Truyện truyền thuyết. - Cổ tích. - Truyện cười. - Truyện ngụ ngôn. - Sân khấu chèo, - Ca dao- dân ca II. Một số thể loại văn học Trung đại 1. Thơ. <u>a. Các thể thơ có nguồn gốc thơ ca Trung Quốc.</u> - Cổ phong, thể Đường luật - Thất ngôn bát cú, - Thất ngôn tứ tuyệt <u>b. Các thể thơ có nguồn gốc dân gian</u> - Song thất lục bát <u>c. Các thể truyện, kí</u> - Truyện kì - Kí - Tùy bút 2. Truyện thơ nôm.

	- Lục bát - VD: Truyện Kiều 3. Một số thể văn nghị luận. - Chiếu - Biểu - Hịch - Cáo III. Một số thể loại văn học hiện đại. - Truyện ngắn - Tiểu thuyết - Trữ tình (thơ) - Kịch. - Kí * Kết luận (ghi nhớ sgk/201) III. Luyện tập. - Kể tên những thể loại chính mà em đã học. - Đọc thuộc lòng, diễn cảm những bài thơ hiện đại - Kể những truyện ngắn đã học
Nêu một số thể loại văn học hiện đại?	
Truyện ngắn	
- Tiểu thuyết	
- Trữ tình (thơ)	
- Kịch.	
- Kí	
Qua bài tổng kết văn học, em rút ra kết luận gì?	
- HS đọc ghi nhớ sgk.	
* Đọc ghi nhớ sgk/201	
Kể tên những thể loại văn học mà lớp 9 em đã được học?	- Những thể loại văn học mà lớp 9 em đã được học - Đọc thuộc lòng, diễn cảm những bài thơ hiện đại - Kể những truyện ngắn đã học

4. Củng cố:

Văn học Việt Nam từ thế kỉ X đến nay được chia ra làm mấy giai đoạn?

- 4 giai đoạn: + Từ thế kỉ X đến XIX
 - + Từ thế kỉ XX đến 1945
 - + Từ 1945 đến 1975
 - + Từ 1975 đến nay

5. Hướng dẫn học bài.

- Học thuộc lòng những bài thơ.
 - Tóm tắt truyện đã học
 - Chuẩn bị kiểm tra học kì II.
-